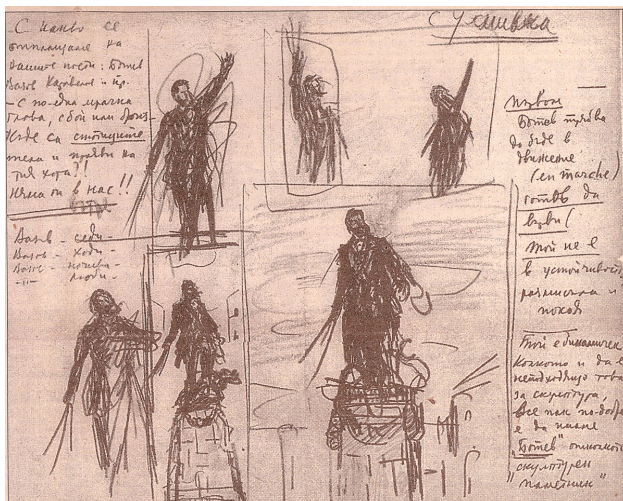

Какво значи да почитаме Ботев?

Новини | Култура | на 06.01.2023 06:00 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Днес е роден Христо Ботев. Ти сигурно вече знаеш много неща за него. В поне един твой учебник има негов портрет. Със сигурност поне един учител ти е разказал, че е поет и революционер, че е загинал за свободата на България. И сто на сто отнякъде ти е станало ясно, че за него се говори някак повече, отколкото за много други поети. И за много други революционери. И за много други хора, загинали, за да бъде свободна България.

Разбира се, делото на Ботев напълно заслужава народната почит. Но има и нещо друго - понякога отделни личности се превръщат в нещо като символ. Тогава хората престават да се интересуват истински от тях, а вместо това правят друго. Гледат техния образ и си представят... своите собствени идеи за родолюбие. Своите собствени идеи за свобода.

Тук обаче се крие една опасност. Опасността да спрем да се интересуваме от идеите на самия човек, когото уж почитаме. В случая - от идеите на самия Ботев. Понякога хората, които твърдят, че се прекланят пред него, всъщност не помнят много-много какво е писал. Или само най-известните неща. А това е много жалко. Защото така можем просто да разберем погрешно или непълно какво е казал той. Например в училище се учи стихотворението "На прощаване". Там се казва:

Но туй щат братя да видят
и кога, майко, пораснат,
като брата си ще станат -
силно да любят и мразят.

От последния стих се разбира, че да мразиш силно е нещо хубаво, както е хубаво силно да обичаш. Обаче Ботев има и друго стихотворение. В него пък се казва следното:

Но себе си, брате, губя,
тия глупци като мразя.

Виж колко е интересно - тук пък пише, че омразата е нещо лошо, защото когато мрази, човек губи себе си. Още по-интересно - това стихотворение се казва "Към брата си".

И в единия, и в другия случай става въпрос за завет към по-малък брат! Какво тогава да мислим - хубаво ли е според Ботев човек да мрази, или не?

Хммм. А дали изобщо става въпрос за брата по рождение или е образно казано, като в "братя българи"? Стихотворението "Към брата си" завършва така "Пък и твойта й душа няма/на глас божий - плач народен". С други думи, своята душа е няма, не може да говори, щом не реагира на плача на народа. Това май не се отнася до рождените братя на Ботев - един от тях е участник в неговата чета. Тогава какво?

Виж колко интересни неща се получават. Уж всичко е ясно, а не е. И още нещо интересно - Ботев има стихотворение "Патриот", в което се казва, че хората понякога лъжат, че са родолюбци, а всъщност гонят собствения си интерес под формата на любов към родината. Как според теб е възможно това? Ето как почва стихотворението:

Патриот е - душа дава
за наука, за свобода;
но не своята душа, братя,
а душата на народа!
И секиму добро струва,
само, знайте, за парата,
като човек - що да прави?
продава си и душата.

А ето откъс и от друго стихотворение на Ботев. То се казва "Борба".

Свестните у нас считат за луди,
глупеца вредом всеки почита:
„Богат е“, казва, пък го не пита
колко е души изгорил живи,
сироти колко той е ограбил
и пред олтарят бога измамил

с молитви, с клетви, с думи лъжливи.
И на обществен тоя мъчител
и поп, и черква с вяра слугуват;
нему се кланя дивак учител,
и с вестникарин зайдно мъдруват,
че страх от бога било начало
на сяка мъдрост...

Мислиш ли, че това се отнася само за тогавашното време? Ами че и сега се случва някого да смятат за луд, ако не гледа само личния си интерес, а иска да помогне всички да живеят по-добре.

Ами това "глупеца всеки вредом почита, богат е, казва..."! И сега се случва някой да бъде уважаван за богатството си, дори да не е добър човек. И още нещо - Ботев май не признава никакви авторитети сами по себе си. Представяш ли си - пише, че някой учител може да бъде дивак! А на него самия баща му е учител. Даскал Ботьо Петков. И от вестникаря се възмущава - въпреки че самият той е вестникар, тоест издава вестник! Значи не професията определя дали човек заслужава уважение, а това как точно я изпълнява.

Изобщо - Ботев е много по-сложен и интересен, отколкото го представят. И много по-близък до нашето време. Той заслужава истинска почит - заслужава хората да четат стихотворенията му и да се замислят дали пък казаното не се отнася за тях. Тези стихотворения не са много и е съвсем лесно да ги намериш. Прочети ги и сподели какво мислиш. Тогава ще знаеш, че наистина си отбелязал както трябва рождения ден на поета.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2697-kakvo-znachi-da-pochitame-botev](http://book/2697-kakvo-znachi-da-pochitame-botev)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

